

Č. j.: MPSV-2021/160443

Žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím týkající se Pomůcky k ověření dodržení zákona o střetu zájmů

Dotaz ze dne 5. 10. 2021

Odpověď

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) obdrželo dne 5. 10. 2021 Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), ve které jste požádal o odpovědi na dvě otázky týkající se „Pomůcky k ověření dodržení zákona o střetu zájmů“, která je uveřejněna v aktualitách na adrese www.esfcr.cz. Jejím předmětem je seznam obchodních společností, na které dopadá zákaz stanovený § 4b zákona o střetu zájmů (dále jen „seznam“).

K Vašemu dotazu sdělujeme:

K samotnému vytvoření seznamu nebylo MPSV zahájeno žádné řízení.

Jak je uvedeno v průvodní informaci k uveřejněnému seznamu: *„seznam slouží jako pomůcka, která je využívána též Řídicím orgánem OPZ při kontrolách výběrových a zadávacích řízení realizovaných v podpořených projektech. Řídicí orgán OPZ negarantuje, že jsou v seznamu obsaženy všechny dotčené obchodní společnosti. Dodržení § 4b zákona o střetu zájmů je primárně odpovědností zadavatele veřejných zakázek.“*

Cílem uveřejnění seznamu je předcházení vzniku nezpůsobilých výdajů s negativním dopadem na příjemce podpory z Operačního programu Zaměstnanost (dále jen „OPZ“).

Vzhledem k tomu, že seznam je pomůckou jak pro kontroly prováděné Řídicím orgánem OPZ, tak pro zadavatele veřejných zakázek spolufinancovaných z OPZ, tedy pro příjemce OPZ, je evidentní, že k sestavení seznamu není třeba zahajovat řízení.

Není přitom ani zřejmé, o jaké řízení by se dle Vás mělo jednat. Pokud by se mělo jednat o řízení správní, pak odkazujeme na ustanovení § 9 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, které stanoví: *„Správní řízení je postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.“*

Vyhotovením seznamu není zasahováno do práv a povinností žádného subjektu. Správní řízení je vedeno až v individuálních případech, kdy je rozhodováno o tom, zda při realizaci projektu byly, nebo nebyly dodrženy podmínky realizace projektu, a tedy i o tom, zda příjemcem předložené výdaje jsou, či nejsou způsobilé. Toto řízení vede buď poskytovatel dotace, např. podle § 14e zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), nebo orgán finanční správy, v závislosti na tom, kdo má dle zákona kompetenci toto rozhodnutí vydat.

Samostatně také musí posoudit otázku vyloučení dodavatele z důvodu porušení § 4b zákona o střetu zájmů zadavatel veřejné zakázky v rámci výběrového, resp. zadávacího řízení.

V rámci podpor poskytnutých z OPZ nebylo dosud vydáno žádné rozhodnutí, kterým by se neproplatila dotace či její část z důvodu střetu zájmů souvisejícího se zakázkami zadanými společností AROFERT, a. s., či osobám jí ovládaných. Dále je v průvodní informaci k uveřejnění uvedeno: „*Při vyhotovení seznamu Řídící orgán OPZ vycházel rovněž ze závěrů auditu fungování řídicích a kontrolních systémů zavedených s cílem zamezit střetu zájmů v České republice, provedeného Evropskou komisí, jimiž je Česká republika vázána. Plné znění závěrečné auditní zprávy je uveřejněno [zde](#).*“

Evropská komise v závěrečné auditní zprávě z auditní mise č. REGC414CZ0133 dospěla k závěru, že ovládající osobou obchodní společnosti AGROFERT, a. s., jakož i všech společností ve skupině AGROFERT, je Ing. Andrej Babiš, který je současně veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů. Svě závěry Evropská komise podložila rozsáhlým rozbořem, který je uveden ve zjištění č. 1 auditní zprávy.

Nad výše uvedené je dle rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 14 A 49/2020 – 79 názor Evropské komise na otázku, zda jsou v České republice správně nastaveny řídicí a kontrolní mechanismy při poskytování evropských dotací, relevantní pro posouzení provedené poskytovatelem. Pokud může dojít k situaci, kdy Komise bude krátit platby České republice na základě čl. 85 Nařízení č. 1303/2013, a České republice tak může být neproplacena část prostředků z rozpočtu Evropské unie, případně je bude muset vrátet, je třeba toto vzít v potaz a postupovat tak, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem (§ 2 odst. 4 správního řádu). Dle Městského soudu je veřejným zájmem také, aby nebyly poskytovány dotace z evropských prostředků, které následně mohou být důvodem pro finanční opravy ve smyslu čl. 85 Nařízení č. 1303/2013. V takovém případě by došlo k negativním důsledkům pro české veřejné rozpočty. Udržování stability veřejných rozpočtů je přitom veřejným zájmem. Z hlediska svého obsahu je možné odůvodnění soudu analogicky aplikovat vedle rozhodování o jakýchkoli jiných dotacích i při rozhodování o způsobilosti výdajů z již poskytnuté dotace, například právě v otázce střetu zájmů v oblasti zadávání veřejných zakázek.

S pozdravem